

VYSVETLIVKY PRE VYPLNENIE SČÍTACIEHO FORMULÁRA

A. ÚDAJE O OBYVATEĽOVI

Údaje o obyvateľovi vyplnia všetci obyvatelia okrem cudzincov požívajúcich diplomatické výsady a imunitu. Za nepnoletého obyvateľa a za obyvateľa, ktorý nemôže sám poskytnúť údaje, vyplní formulár jeho zákonný zástupca, blízka osoba alebo osoba žijúca s ním v spoločnej v domácnosti. **Pri jednotlivých otázkach vyznačte krížikom do krúžku iba jednu z možností alebo zapíšte odpoveď slovnou paličkovým písmom do predtlačných políčok, alebo, ak sa to vyžaduje, odpoveď vyznačte aj zapíšte.**

1. Miesto trvalého pobytu alebo obvyklého bydliska

a) Miesto obvyklého bydliska

Obvyklé bydlisko je miesto, na ktorom sa obyvateľ zdržiava prevažnú časť roka. Najčastejšie ide o miesto, kde obyvateľ zvyčajne trávi denný alebo nočný odpočinok (nepatrí sem napr. rekreačný a víkendový pobyt v chate alebo chalupe). Môže byť odlišné od miesta, kde sa obyvateľ nachádza v čase sčítania, aj od miesta, kde je obyvateľ prihlásený na trvalý pobyt.

Novonarodené dieťa, ktoré ešte nie je prihlásené na trvalý pobyt, má obvyklé bydlisko zhodné s obvyklým bydliskom matky.

Žiak základnej školy a študent strednej školy uvedie miesto, kde zvyčajne býva jeho rodič alebo zákonný zástupca.

Študent denného vysokoškolského štúdia, ktorý býva mimo miesta bydliska rodičov (rodiča), uvedie miesto, kde sa nachádza internát alebo podnájom, v ktorom je počas semestra ubytovaný.

Dieťa žijúce v dvoch domácnostiach (napr. v striedavej starostlivosti rodičov) uvedie miesto, kde trávi väčšinu noci v roku. Ak dieťa trávi u oboch rodičov rovnaký čas, za obvyklé bydlisko dieťaťa sa považuje miesto, kde sa dieťa nachádza v noci z 20. na 21. mája (v rozhodujúcom okamihu sčítania). Obyvateľ, ktorý pracuje a býva počas týždňa mimo domova, ale vracia sa domov na víkendy, uvedie ako obvyklé bydlisko miesto domova.

Inde v SR. Ak vyznačíte túto možnosť, zapíšte názov obce (názov mestskej časti v Bratislave a Košiciach) a názov okresu.

V zahraničí. Ak vyznačíte túto možnosť, zapíšte názov štátu.

b) Pobyt v zahraničí a rok prisťahovania do SR

Vyplní obyvateľ, ktorý mal kedykoľvek v minulosti registrovaný pobyt v zahraničí v trvaní najmenej 1 roka. Pobyt v Českej republike pred 1. januárom 1993 sa nepovažuje za pobyt v zahraničí.

Štát. Vyznačte a zapíšte súčasný názov štátu.

Rok posledného príchodu do SR. Zapíšte rok, v ktorom ste sa prisťahovali do SR po skončení posledného registrovaného pobytu v zahraničí.

4. Rodinný stav

Vyznačte rodinný stav podľa právneho stavu platného v SR.

5. Štát a miesto narodenia (bydlisko matky v čase vášho narodenia)

Miestom narodenia sa rozumie bydlisko matky v čase vášho narodenia. Bydlisko matky v čase vášho narodenia môže byť odlišné od skutočného miesta narodenia (pôrodnice).

V SR. Ak vyznačíte túto možnosť, zapíšte názov obce (názov mestskej časti v Bratislave a Košiciach) a názov okresu. Názov obce/mestskej časti a názov okresu môžete zapísať aj tak, ako boli platné v čase vášho narodenia.

V zahraničí. Ak vyznačíte túto možnosť, zapíšte súčasný názov štátu.

6. Štátna príslušnosť

Obyvateľ s viacnásobným občianstvom, ktorý má štátnu príslušnosť SR, vyznačí možnosť **SR** a v možnosti **iná** zapíše podľa vlastného rozhodnutia názov iba jedného ďalšieho štátu, ktorého je občanom.

Obyvateľ, ktorý má štátnu príslušnosť **inú ako SR**, v možnosti **iná** zapíše názov štátu. V prípade viacnásobného občianstva zapíše názov iba jedného štátu podľa vlastného rozhodnutia.

7. Predchádzajúce miesto pobytu, dátum a dôvod prisťahovania do súčasného miesta pobytu

a) Predchádzajúce miesto pobytu

Predchádzajúcim miestom pobytu sa rozumie **posledné** bydlisko, z ktorého sa obyvateľ presťahoval na súčasné miesto pobytu.

Sťahovanie v rámci obce alebo jednej mestskej časti sa nepovažuje za zmenu miesta pobytu.

Miesto pobytu nezmenené. Vyznačte, ak ste bydlisko nikdy nezmenili.

V SR. Vyznačte, ak predchádzajúce miesto pobytu bolo v SR a zapíšte názov obce (názov mestskej časti v Bratislave a Košiciach) a názov okresu. Názov obce alebo mestskej časti a názov okresu môžete zapísať aj tak, ako boli platné v čase zmeny miesta pobytu.

V zahraničí. Vyznačte, ak predchádzajúce miesto pobytu bolo v zahraničí a zapíšte súčasný názov štátu.

b) Dátum prisťahovania do súčasného miesta pobytu

Zapíšte mesiac a rok prisťahovania do súčasného miesta pobytu.

c) Dôvod prisťahovania do súčasného miesta pobytu

Vyznačte **len jeden** dôvod prisťahovania do súčasného miesta pobytu, ktorý považujete za hlavný.

8. Vzťahy medzi členmi domácnosti

Bytovú domácnosť tvoria osoby spoločne bývajúce v jednom byte.

Osoba na čele bytovej domácnosti. Ktorýkoľvek **jeden** dospelý člen bytovej domácnosti podľa dohody členov domácnosti, ktorý má v danom byte obvyklé bydlisko. Ostatní členovia vyznačia vzťah k osobe na čele bytovej domácnosti.

Študenti denného štúdia vysokej školy, ktorí sú počas semestra ubytovaní na internáte (izba alebo bunka) alebo v byte bez prítomnosti majiteľa bytu, určia **jedného** z nich, podľa dohody, za osobu na čele bytovej domácnosti. Ostatní vo vzťahu k nemu vyznačia možnosť „cudzía osoba, podnájomník“ s výnimkou osôb v príbuzenskom vzťahu.

Iný príbuzný. Príbuzná osoba, napr. súrodeneц, teta, strýko, synovec, neter, starý rodič.

Cudzía osoba, podnájomník. Napr. dieťa v pestúnskej starostlivosti, podnájomník alebo iná osoba bez príbuzenského vzťahu k osobe na čele bytovej domácnosti.

9. Súčasná ekonomická aktivita

Pracujúci (okrem dôchodcov). Vyznačí obyvateľ, ktorý je k rozhodujúceho okamihu sčítania zamestnaný alebo vykonáva podnikateľskú činnosť bez ohľadu na dočasnú neprítomnosť v zamestnaní z dôvodu dočasnej práceneschopnosti alebo dovolenky a nepoberá starobný, predčasný starobný, invalidný ani výsluhový dôchodok. Patrí sem aj obyvateľ zamestnaný na základe dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti. Nepatria sem študenti denného štúdia stredných a vysokých škôl zamestnaní na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (brigáda).

Pracujúci dôchodca. Vyznačí obyvateľ poberajúci starobný, predčasný starobný, invalidný alebo výsluhový dôchodok, ktorý je k rozhodujúceho okamihu sčítania zamestnaný alebo vykonáva podnikateľskú činnosť. Patrí sem aj dôchodca zamestnaný na základe dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti.

Osoba na materskej dovolenke, rodičovskej dovolenke. Vyznačí obyvateľ na materskej, rodičovskej dovolenke, pokiaľ trvá jeho pracovný pomer. Nepatrí sem osoba na

materskej, rodičovskej dovolenke, ktorá nikdy nebola zamestnaná, prípadne sa jej skončil pracovný pomer alebo obdobný pracovnoprávny vzťah.

Nezamestnaný. Vyznačí obyvateľ 16-ročný a starší, ktorý je k rozhodujúcemu okamihu sčítania bez práce a hľadá si aktívne prácu bez ohľadu na to, či je alebo nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie.

Študent strednej školy, vysokej školy. Vyznačí študent denného štúdia na strednej škole (vrátane žiakov učilíšť) alebo vysokej školy. Študent poberajúci invalidný dôchodok sa nepovažuje za študenta.

Osoba v domácnosti. Vyznačí obyvateľ 16-ročný a starší, ktorý nemá vlastný príjem a je finančne závislý od iného člena domácnosti. Vyznačí aj obyvateľ, ktorý k rozhodujúcemu okamihu sčítania nepracuje a nehľadá si aktívne prácu (tzv. dobrovoľne nezamestnaný). Vyznačí aj nepracujúci študent diaľkového (externého) štúdia a nezamestnaný absolvent školy, pokiaľ si aktívne nehľadá prácu a je finančne závislý od iného člena domácnosti.

Dôchodca. Vyznačí obyvateľ, ktorý je poberateľom starobného, predčasného starobného, invalidného alebo výsluhového dôchodku, ak je jeho jediným zdrojom príjmu. Za dôchodcu sa považuje aj dieťa do 16 rokov a študent denného štúdia strednej alebo vysokej školy poberajúci invalidný dôchodok, ak je dôchodok jeho jediným zdrojom príjmu.

Príjemca kapitálových príjmov. Vyznačí obyvateľ, ktorého hlavným zdrojom príjmu je napr. príjem z prenájmu vlastnej nehnuteľnosti, výnosy z kapitálového majetku (úroky z cenných papierov, vkladov a pod.).

Dieťa do 16 rokov (nar. po 20.5.1995). Vyznačí obyvateľ, ktorý k rozhodujúcemu okamihu sčítania ešte nedosiahol vek 16 rokov.

Iná. Vyznačí obyvateľ, ktorý nie je finančne závislý od iného člena domácnosti a nepatrí do žiadnej z kategórií uvedených vyššie. Vyznačí aj obyvateľ bez pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je v rozhodujúcom okamihu sčítania vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

10. Zamestnanie (súčasné alebo posledné vykonávané)

Zapíše každý obyvateľ s výnimkou dieťaťa do 16 rokov, študenta denného štúdia na strednej alebo vysokej škole a obyvateľa staršieho ako 16 rokov, ktorý ešte nikdy nepracoval.

Ak vykonávate viacero zamestnaní, zapíšete zamestnanie, v ktorom odpracujete počas pracovného týždňa viac času alebo z ktorého máte vyšší príjem (t. j. **hlavné zamestnanie**).

Zapíšete slovom čo najpresnejšie funkciu alebo konkrétnu vykonávanú činnosť v zamestnaní, napr. generálny riaditeľ, výrobný riaditeľ, riaditeľ malého podniku, poisťny matematik, senior účtovník, programátor špecialista, všeobecný lekár, učiteľ na ZŠ, administratívny pracovník vo výrobnom podniku (v školstve, zdravotníctve, finančno-poradenskej firme, atď.), odborný zamestnanec v štátnej správe – doprava (financie, štatistika, obrana, vnútro, sociálne zabezpečenie atď.), štátny zamestnanec (ústredného orgánu štátnej správy), referent daňového úradu, referent sociálnej starostlivosti, personalista, colný zamestnanec, pracovník call-centra, informátor, poštový doručovateľ, staničná sestra, pôrodná asistentka, hasič, policajt, robotník na stavbe, operátor vo výrobe, farmár, chovateľ dobytká, prevádzkový elektromechanik, nástrojár, murár, upratovačka, smetiár.

Pracujúci a pracujúci dôchodca zapíše **súčasné zamestnanie**.

Nepracujúci dôchodca, nezamestnaný, osoba na materskej, rodičovskej dovolenke, osoba v domácnosti, ktorá už niekedy pracovala, osoba vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody zapíše **posledné vykonávané zamestnanie**.

11. Postavenie v zamestnaní (súčasné alebo posledné vykonávané)

Vyznačí každý obyvateľ s výnimkou dieťaťa do 16 rokov, študenta denného štúdia na strednej alebo vysokej škole a obyvateľa staršieho ako 16 rokov, ktorý ešte nikdy nepracoval.

Vyznačte postavenie v zamestnaní, ktoré zodpovedá vášmu hlavnému zamestnaniu podľa otázky 10.

Pracujúci a pracujúci dôchodca vyznačí **postavenie v súčasnom zamestnaní**.

Nepracujúci dôchodca, nezamestnaný, osoba na materskej, rodičovskej dovolenke, osoba v domácnosti, ktorá už niekedy pracovala, osoba vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody vyznačí **postavenie v poslednom vykonávanom zamestnaní**.

Zamestnanec. Vyznačí obyvateľ s pracovným pomerom na dobu určitú alebo neurčitú, zamestnanec menovaný alebo volený, v služobnom pomere (t. j. príslušníci armády a polície). Vyznačí aj obyvateľ, ktorý je k rozhodujúcemu okamihu sčítania zamestnaný na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti.

Nepatria sem študenti denného štúdia stredných a vysokých škôl zamestnaní na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Podnikateľ. Vyznačí osoba zapísaná v obchodnom registri, živnostenskom registri, osoba podnikajúca na základe osobitných predpisov (lekár, advokát, znalec, audítor, umelec, samostatne hospodáriaci roľník atď.).

Podnikateľ so zamestnancami. Podnikateľ, ktorý zamestnáva v rámci svojho podnikania ďalších zamestnancov.

Podnikateľ bez zamestnancov. Podnikateľ, ktorý nezamestnáva v rámci svojho podnikania žiadnych zamestnancov (napr. živnostník samostatne vykonávajúci živnosť).

Člen družstva. Vyznačí člen výrobného, poľnohospodárskeho alebo iného produkčného družstva. Nepatria sem zamestnanci týchto družstiev, ani členovia spotrebných družstiev.

Vypomáhajúci (neplatený) člen domácnosti v rodinnom podniku. Vyznačí obyvateľ, ktorý pracuje v rodinnom podniku na základe iného než pracovnoprávneho vzťahu.

Iné. Vyznačí obyvateľ nezaradený do žiadnej z predchádzajúcich kategórií.

12. Odvetvie ekonomickej činnosti

Zapíše pracujúci, pracujúci dôchodca, nepracujúci dôchodca, nezamestnaný, osoba na materskej, rodičovskej dovolenke. Zapíše aj osoba v domácnosti a osoba vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, ktorá už niekedy pracovala. Obyvateľ v súčasnosti alebo niekedy v minulosti zamestnaný zapíše názov a sídlo súčasného alebo posledného zamestnávateľa podľa údajov uvedených v pracovnej zmluve (dohode).

Podnikateľ bez zamestnancov, ktorý má vlastné meno ako obchodné meno, môže do riadku „Názov zamestnávateľa“ zapísať odvetvie, v ktorom uskutočňuje podnikateľskú činnosť. Uveďte údaje, ktoré zodpovedajú vášmu hlavnému zamestnaniu podľa otázky 10. Ak sa sídlo nachádza v SR, zapíše názov obce (názov mestskej časti v Bratislave a Košiciach) a názov okresu. Ak sa sídlo nachádza v zahraničí, zapíše názov štátu.

13. Miesto výkonu zamestnania

Zapíše pracujúci, pracujúci dôchodca, nezamestnaný, osoba na materskej, rodičovskej dovolenke. Zapíše aj osoba v domácnosti a osoba vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, ktorá už niekedy pracovala. Obyvateľ v súčasnosti alebo niekedy v minulosti zamestnaný zapíše údaje, ktoré zodpovedajú jeho hlavnému zamestnaniu podľa otázky 10. Obyvateľ, ktorý často mení miesto pracoviska (napr. pracovník na stavbe), zapíše sídlo zamestnávateľa. Obyvateľ pracujúci v doprave

zapiše miesto nástupu do zamestnania. Ak sa miesto výkonu zamestnania nachádza v SR, zapíšte názov obce (názov mestskej časti v Bratislave a Košiciach) a názov okresu. Ak sa miesto výkonu zamestnania nachádza v zahraničí, zapíšte názov štátu.

14. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie predstavuje najvyšší stupeň štúdia, ktorý obyvateľ ukončil.

Základné. Vyznačí obyvateľ 16-ročný a starší, ktorý ukončil základnú školu a nepokračoval ďalej v štúdiu. Vyznačí aj študent stredného odborného učilišťa a strednej školy. Vyznačí tiež študent 8-ročného gymnázia, prípadne 8-ročného odboru konzervatória, ak už absolvoval prvé štyri ročníky príslušného gymnázia (konzervatória).

Učňovské a stredné odborné (bez maturitnej skúšky). Vyznačí obyvateľ, ktorý ukončil vzdelávanie na učňovskej škole, strednom odbornom učilišti alebo strednej odbornej škole bez vykonania maturitnej skúšky.

Úplné stredné učňovské a úplné stredné odborné (s maturitou). Vyznačí obyvateľ, ktorý ukončil vzdelávanie na strednom odbornom učilišti alebo strednej odbornej škole vykonaním maturitnej skúšky. Vyznačí aj absolvent nadstavbového štúdia na strednej odbornej škole, ktoré bolo ukončené vykonaním maturitnej skúšky.

Úplné stredné všeobecné. Vyznačí absolvent gymnázia a strednej všeobecnovzdelávacej školy, ktorý ukončil štúdium vykonaním maturitnej skúšky.

Vyššie odborné vzdelanie. Vyznačí absolvent napr. podnikových inštitútov, kurzov na vysokých školách, piateho, šiesteho, prípadne vyššieho ročníka konzervatória, ako aj absolvent vyššieho odborného štúdia (pomaturitné štúdium), ktoré bolo ukončené vykonaním absolventskej skúšky.

Vysokoškolské doktorandské. Vyznačí absolvent bývalej vedeckej prípravy alebo súčasného doktorandského študijného programu.

Bez školského vzdelania. Vyznačí dieťa do 16 rokov (narodené po 20. 5.1995), ktoré ešte navštevuje základnú školu. Vyznačí aj obyvateľ 16-ročný a starší, ktorý nemá ukončené základné vzdelanie.

15. Študijný odbor (zapíšu absolventi strednej/vysokej školy)

Študijným odborom sa rozumie zameranie odbornej prípravy na stredných školách a vysokých školách, vrátane učebných odborov na stredných odborných školách.

Zapíšte slovom študijný odbor zodpovedajúci najvyššiemu dosiahnutému vzdelaniu.

Ako študijný odbor absolventov obchodnej akadémie, hotelovej akadémie a gymnázia sa zapíše názov školy.

Učebné odbory na stredných odborných školách sa uvádzajú názvom odboru, napr. kuchár-čaišník, kozmetička.

16. Miesto školy, vysokej školy alebo univerzity

Zapíše žiak základnej školy a študent denného štúdia strednej a vysokej školy. Zapíšte miesto, kde sa nachádza škola, vysoká škola alebo univerzita, ktorú v súčasnosti navštevujete.

Ak sa miesto školy nachádza v SR, zapíšte názov obce (mestskej časti v Bratislave a Košiciach) a názov okresu.

Ak sa miesto školy nachádza v zahraničí, zapíšte názov štátu.

17. Spôsob dopravy do zamestnania, do školy

Vyznačí pracujúci a pracujúci dôchodca, ak je miesto výkonu jeho zamestnania rozdielne od miesta obvyklého bydliska. Vyznačí aj žiak základnej školy a študent denného štúdia strednej alebo vysokej školy podľa školy, ktorú v súčasnosti navštevuje.

a) Periodicita dochádzky

Denne. Vyznačí obyvateľ, ktorý pravidelne dochádza do zamestnania alebo školy počas celého pracovného týždňa alebo jeho prevažnej časti.

Vyznačí aj študent denného štúdia vysokej školy, ktorý je počas semestra ubytovaný na internáte alebo private a dochádza do školy, bez ohľadu na počet dní výučby počas pracovného týždňa.

Vyznačí aj obyvateľ, ktorý počas pracovného týždňa býva prechodne v mieste výkonu zamestnania (ubytovňa, podnájom) a z miesta prechodného ubytovania dochádza na pracovisko.

Inak ako denne. Vyznačí obyvateľ napr. pracujúci doma, študent s individuálnym študijným plánom.

b) Prevažujúci spôsob dopravy

Vyznačí iba obyvateľ dochádzajúci denne.

Vyznačte ten spôsob dopravy do zamestnania alebo školy, ktorý využívate prevažne (najčastejšie alebo najdlhší úsek cesty).

c) Trvanie cesty (minúty).

Zapíšte približný čas trvania jednej cesty od odchodu z miesta bydliska do príchodu na pracovisko alebo do školy.

18. Počet živonarodených detí (iba ženy)

Zapíšte počet všetkých živonarodených detí aj vtedy, ak niektoré z detí neskôr zomrelo. Bezdetné ženy zapíšu „0“.

19. Rok uzavretia súčasného manželstva

Ženatí a vydaté zapíšu rok uzavretia súčasného manželstva. Rozvedení a ovdovení zapíšu rok uzavretia posledného manželstva.

20. Národnosť

Národnosťou sa rozumie príslušnosť k národu alebo etnickej skupine.

Vyznačte podľa vlastného rozhodnutia.

Ak vyznačíte možnosť **iná**, národnosť zapíšte slovom. Národnosť detí do 15 rokov sa vyznačí/zapíše podľa národnosti rodičov. Ak majú rodičia rôznu národnosť, národnosť dieťaťa sa vyznačí/zapíše podľa národnosti jedného z rodičov.

21. Materinský jazyk

Materinským jazykom sa rozumie reč, ktorou s obyvateľom hovorili rodičia.

Vyznačte/zapíšte len jeden materinský jazyk podľa vlastného rozhodnutia. Ak s vami hovorili rodičia v detstve rôznymi jazykmi, vyznačte/zapíšte ten jazyk, ktorým s vami hovorila matka.

Ak vyznačíte možnosť **iný**, materinský jazyk zapíšte slovom. Materinský jazyk nemusí byť zhodný s národnosťou.

22. Najčastejšie používaný jazyk

Vyznačte podľa vlastného rozhodnutia.

Ak vyznačíte možnosť **iný**, najčastejšie používaný jazyk zapíšte slovom.

a) Na verejnosti

Najčastejšie používaný jazyk na verejnosti je jazyk, ktorý obyvateľ v súčasnosti najčastejšie používa v zamestnaní alebo škole, bez ohľadu na to, či pracuje alebo študuje v SR alebo v zahraničí.

b) V domácnosti

Najčastejšie používaný jazyk v súkromí je jazyk, ktorý obyvateľ v súčasnosti najčastejšie používa doma.

23. Náboženské vyznanie

Náboženským vyznaním sa rozumie účasť na náboženskom živote niektorej cirkvi (náboženskej spoločnosti) alebo vzťah k nej.

Vyznačte podľa vlastného rozhodnutia.

Ak vyznačíte možnosť **iné**, zapíšte náboženské vyznanie slovom.

Náboženské vyznanie detí do 15 rokov sa vyznačí/zapíše podľa rozhodnutia rodičov.

24. Počítačová znanosť

Vyznačte, či uvedené činnosti na počítači ovládáte alebo neovládáte.